TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ LỄ HỘI TỊCH ĐIỀN TẠI XÃ ĐỌI SƠN,HUYỆN DUY TIÊN, TỈNH HÀ NAM

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
CHUYÊN NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT

Giảng viên hướng dẫn: Ths. Nguyễn Thị Anh Quyên
Sinh viên thực hiện : Trần Thị Nhật Lệ
Lớp : QLVH 10B

Hà Nội – 2013

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN
MỤC LỤC.....2
MỞ ĐẦU.....4
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÍ LUẬN VỀ CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ LỄ HỘI
1.1. Một số khái niệm về lễ hội
1.1.1. Khái niệm lễ hội
1.1.2. Lễ hội truyền thống và đặc trưng của lễ hội truyền thống
1.1.3. Khái niệm về quản lý
1.1.4. Khái niệm về quản lý lễ hội
1.2. Vai trò của lễ hội trong đời sống văn hóa tinh thần của người Việt
1.2.1. Giá trị cố kết cộng đồng dân tộc
1.2.2. Giá trị giáo dục
1.2.3. Giá trị văn hoá tâm linh
1.2.4. Giá trị bảo tồn nền văn hoá dân tộc
1.2.5. Giá trị kinh tế
1.3. Quan điểm của Đảng và Nhà nước đối với công tác tổ chức lễ hội**Error! Bookmark not defined.**
CHƯƠNG 2: CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ LỄ HỘI TỊCH ĐIỀN TẠI XÃ ĐỘI SƠN, HUYỆN DUY TIÊN, TỈNH HÀ NAM TỪ NĂM 2009 ĐẾN NAY.
2.1 . Khái quát về lịch sử, kinh tế, văn hóa – xã hội của xã Đọi Sơn, Duy Tiên, Hà Nam.
2.1.1. Vị trí địa lý
2.1.2. Lịch sử hình thành
2.1.3. Tình hình kinh tế - văn hóa xã hội
2.2. Lễ hội Tịch Điền xã Đọi Sơn, Duy Tiên, Hà Nam.
2.2.3. Công tác chuẩn bị cho việc tổ chức lễ hội Tịch Điền
2.2.4. Diễn trình lễ hội Tịch Điền
2.2.5. Ý nghĩa văn hóa của lễ hội Tịch Điền
2.3. Thực trạng của công tác quản lý và tổ chức lễ hội Tịch Điền từ năm 2009 đến nay
2.3.1. Về công tác tuyên truyền phổ biến các văn bản về quản lý lễ hội

2.3.2. Quản lý các nguồn lực tổ chức lễ hội
2.3.3. Quản lý dịch vụ, hoạt động vui chơi, giải trí trong lễ hội
2.3.4. Quản lý công tác vệ sinh môi trường và an ninh trật tự công cộng
2.3.5. Công tác tổ chức kiểm tra, giám sát trong quá trình tổ chức lễ hộ
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ LỄ HỘI TỊCH ĐIỀN TẠI XÃ ĐỘI SƠN HUYỆN DUY TIÊN, TỈNH HÀ NAM
3.1. Đánh giá thực trạng về công tác tổ chức và quản lý lễ hội Tịch Điền**Error! Bookmark not defined.**
3.1.1. Những thành tích
3.1.2. Những hạn chế
3.1.3. Nguyên nhân của những thành tựu và hạn chế
3.2 Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội
3.2.1. Tuyên truyền phổ biến các văn bản quy định của lễ hội
3.2.2. Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp chính quyền và nâng cao trình độ cán bộ văn hóa ở địa phương.
3.2.3. Hoàn thiện cơ cấu bộ máy tổ chức và quản lý lễ hội
3.2.4. Hoàn thiện nội dung chương trình tổ chức lễ hộ
3.2.5. Chú trọng bảo tồn giá trị của lễ hội và chống thương mại hóa
3.2.6. Tăng cường quản lý dịch vụ, vệ sinh môi trường, trật tự công cộng
3.2.7. Đẩy mạnh công tác xã hội hóa
3.2.8. Tổ chức lễ hội hướng vào hoạt động du lịch
3.2.9.Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, khen thưởng và xử lý vi phạm trong hoạt động lễ hội Tịch Điền.
KẾT LUẬN
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....7

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài.

Lễ hội truyền thống là một bộ phận quan trọng của di sản văn hóa phi vật thể của dân tộc Việt Nam và là một hiện tượng có tính chất tổng hợp chứa đựng trong nó cả tín ngưỡng, tôn giáo, phong tục tập quán, diễn xướng dân gian và văn nghệ dân gian. Bên cạnh đó, theo Giáo sư Trần Quốc Vượng trong *Văn hóa Việt Nam tìm tòi và suy ngẫm* thì "*Lễ hội còn là một sản phẩm và biểu hiện của một nền văn hóa*".

Ngày nay, lễ hội đang được tổ chức ngày càng nhiều để đáp ứng những đòi hỏi trong đời sống sinh hoạt văn hóa tinh thần của mọi người dân.Việc tham dự các lễ hội truyền thống là nhu cầu không thể thiếu được của nhân dân nhằm thỏa mãn khát vọng hướng về cội nguồn, đáp ứng nhu cầu văn hóa tâm linh cũng như nhu cầu giao lưu trong sinh hoạt văn hóa cộng đồng, góp phần tạo nên sự đa dạng của văn hóa. Lễ hội truyền thống tồn tại đến hôm nay đều là kết quả của quá trình tiếp biến văn hóa lâu dài. Quá trình tiếp biến ấy khiến cho lễ hội luôn mang dáng vẻ của thời đại mà vẫn không mất đi diện mạo ban đầu, cái cấu trúc hai mảng lễ và hội của nó.

Hiện nay, người dân đã có khả năng và điều kiện làm chủ bản thân thì niềm tin vào sự linh thiêng của thần thánh chuyển hóa dần nhường chỗ cho những tình cảm thiêng liêng nhớ về cội nguồn, lòng tôn kính và biết ơn tổ tiên, tình yêu và niềm tự hào về quê hương đất nước trở thành cảm hứng chủ đạo của lễ hội truyền thống. Vì vậy, chức năng tín ngưỡng của lễ hội có phần giảm thiểu, chức năng vui chơi, giải trí của phần hội được tăng lên. Các trò chơi dân gian, những làn điệu dân ca, dân vũ được khai thác thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia.

Vấn đề đặt ra là công tác tổ chức và quản lý đã phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc, phong tục tập quán địa phương cũng như giữ gìn, phát huy được các giá trị văn hóa truyền thống và giải quyết tốt những vấn đề phát sinh trong khi lễ hội diễn ra chưa. Do đó, cần phải nghiên cứu, tìm hiểu về công tác tổ chức và quản lý lễ hội để góp phần làm phong phú thêm kho di sản văn hóa Việt Nam trong thời hiện nay.

Bản thân tôi là một người con được sinh ra và lớn lên trên mảnh đất Hà Nam – một tỉnh thuộc đồng bằng sông Hồng với bề dày lịch sử và có nhiều nét văn hóa

đặc sắc. Hơn nữa, tôi là một người học tập – nghiên cứu về văn hóa nên tôi nhận thấy vấn đề nghiên cứu và tìm hiểu về lễ hội truyền thống ở địa phương mình là một việc làm cần thiết để góp phần nâng cao chất lượng tổ chức lễ hội cũng như bảo lưu và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc.

Trên cơ sở những lý do trên tôi quyết định chọn đề tài "*Nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội Tịch Điền tại xã Đọi Sơn,huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam"* làm đề tài khóa luận của mình.

2. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.

2.1.Đối tượng nghiên cứu.

Công tác tổ chức và quản lý lễ hội Tịch Điền, xã Đọi Sơn, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam.

2.2.Phạm vi nghiên cứu.

Lễ hội Tịch Điền, xã Đọi Sơn, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam từ năm 2009 đến nay.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu.

Nghiên cứu lễ hội Tịch Điền nhằm cung cấp một số thông tin về cơ sở ra đời, quá trình hình thành, những đặc điểm cũng như tìm ra những giá trị tiêu biểu và thực trạng của công tác tổ chức và quản lý lễ hôi. Từ đó, đề xuất một số giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội Tịch Điền, xã Đọi Sơn, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam từ năm 2009 đến nay.

4. Phương pháp nghiên cứu.

Đề tài sử dụng các phương pháp sau:

- Quan sát
- Phỏng vấn
- Nghiên cứu tài liệu
- Phân tích

5. Đóng góp của đề tài

Đóng góp về tư liệu nghiên cứu: Đề tài góp phần là một nguồn tư liệu, dẫn chứng để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa dân tộc nói chung và văn hóa ứng xử trong lễ hội nói riêng. Đồng thời, làm phong phú và đa dạng thêm cho kho tàng tư liệu văn hóa dân tộc về các lễ hội.

Các giải pháp đề xuất trong nghiên cứu góp phần nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội trong thời gian tới.

6. Cấu trúc của đề tài.

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục đề tài có bố cục gồm 3 chương:

Chương I: Cơ sở lý luận về công tác tổ chức và quản lý lễ hội.

Chương II: Công tác tổ chức và quản lý lễ hội Tịch Điền tại xã Đọi Sơn, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam.

Chương III: Giải pháp nhằm năng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội Tịch Điền tại xã Đọi Sơn, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đào Duy Anh (1951) , *Hán Việt từ điển*, Nxb Minh Tân, Pari-Pháp.

2. Ban tổ chức lễ hội Tịch Điền (2009), " *Diễn văn khai mạc lễ hội",* Hà Nam.

3. Phan Kế Bính (2000), *Việt Nam và phong tục*, Nxb Tổng Hợp, Đồng Tháp.

4. Đoàn Văn Chúc (1997), *Văn hóa học*, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.

5. Cao Đức Hải (2011) , *Quản lý lễ hội và sự kiện* ,Nxb Quốc gia, Hà Nội.

6. Đinh Gia Khánh(2000),*Lễ hội dân gian và sự phản ánh của dân tộc*, tạp chí Văn hóa dân gian số 2, Hà Nội.

7. Thu Linh, Đặng Văn Lung (1984), *Lễ hội truyền thống và hiện đại*. Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.

8. Mai Hữu Khuê (2003), *Lý luận quản lý hành chính nhà nước*, Nxb Quốc gia, Hà Nội.

9. Hoàng Nam(2005), *Một số giải pháp quản lý lễ hôi dân gian*, Nxb Văn hóa dân tộc, Hà Nội.

10. Dương Văn Sáu (2004), *Lễ hội Việt Nam trong sự phát triển du lịch*., Nxb Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.

11. Dương Văn Sáu, Lê Hồng Lý, Đặng Hoài Thu (2000), *Quản lý di sản văn hóa với phát triển du lịch*, Nxb Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.

12. Bùi Thiết (1993) , *Từ điển lễ hội Việt Nam*, Nxb Văn học, Hà Nội

13. Ngô Đức Thịnh (2001) Tín ngưỡng và Văn hóa Tín ngưỡng ở Việt Nam, Nxb Khoa học xã hội

14. Trần Quốc Vượng (2000), *Văn hóa Việt Nam tìm tòi và suy ngẫm*, Nxb Văn hóa dân tộc – tạp chí Văn hóa Nghệ thuật, Hà Nội.

15. Đảng cộng sản Việt Nam (2001), Nghị quyết Trung ương khóa VIII

16. *Sinh hoạt văn hóa dân gian của nhân dân Hà Nam(*2009), tạp chí số 3, sở thông tin Hà Nam.

17.Viện ngôn ngữ (2002), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng, Đà Nẵng.

Website:

Cổng thông tin Hà Nam: www.hanam.gov.vn

Tin tức Hà Nam: www.hanam24h.tv

Cổng thông tin huyện Duy Tiên: www.duytien.gov.vn